

20. Jul. 1842

FACTS

Date:

20. Jul. 1842

Page number:

Dagbog A, side 44-45

TRANSCRIPTION

20 July

Igaar kørte jeg med Louise¹ til Ordrup, da hun ikke alene torde kjøre i Omnibus,² og derfra gik vi til Jægersborg, hvor hun opholde sig nogle Dage. Ved disse Omnibusser, Deligencer, Dagvogne o. s. v. lettes dog Befordringen meget og benyttes derfor ogsaa meget mere. Det er underligt at see den Masse af pyntede Mennesker paa Landeveie og offentlige Forlystelsessteder ved Kjøbenhavn. Imellem dem gaaer jeg altid halv skamfuld i mine ringe Klæder, og dog maa man vel glæde sig ved at Luxus tager til; Huusflidens strenge, ærbare Dage er forbi, saa skal vi vel glæde os over Luxus, som en Spore der sætter flere Evner og Kræfter i Bevægelse, for at skaffe til Veie, hvad selv en Haandværksmand regner for Nødvendighed, Silketøi •45• Mantille, Hat og Parasol til sin Kone og Datter. Hvilken gruelig Forandring til det Bedre! – Nu, jeg var ogsaa henne i Aftes paa denne Skueplads for den jammerligste Glæde og den grueligste Jammer, Dyrehaugsbakken ved Kirsten Piils Kilde. Der sad den blinde Dreng og spillede ved Siden af den væmmelige Mand, der foreviser Fredrikssteens Festning, en stakkels lodden Hund, iført en gammel, afbleget rød Pjalt med forslidte Guldtræsser omkring og en Hat bundet til Hovedet med en Ende Seilgarn, maatte her dandse, og naar den engang lagde sig ned, daskede Eieren med en Kjæp i Jorden foran dens Næse, vel imellem ogsaa nærmere, for at den skulde see ud som den var munter – et andet Sted strømmer Folk sammen for, ved at kjøre rundt paa Vogne, trukne af Heste, man ikke seer, at faae en Idee om Befordringen med Dampvogne – heller ikke mangler det paa friserede Tyrolere, Sangerinder, faldne, eller dog paa Randen af Svælget – o. s. v. det var i Sandhed en Gru at gaae her og see, at det var et Forlystelsessted for Mangfoldige. – Og her midt i den Jammer ventede mig dog en sand Glæde, ihvorvel den var blandet med Bedrøvelse. Jeg saa her for første Gang en Panther. Jeg har aldrig seet saadanne større vilde Dyr og det overtraf næsten min Forventning. Jeg tænkte mig det ædle Dyr i et brændende sandigt Ørkenlandskab, hvilende i Skyggen af den brede Palme, vridende sit smidige legeme i deilige Bugter og Bøininger under Leeg med sine Unger, eller kun i kaad Følelse af sine Kræfter; og denne Bøielighed saa jeg her, [overstreget: men] ikke som Følge af Frihed og Velbefindende, men bevirket af adskillige Puf af en Art Jernfork eller Gaffel paa et langt Træskaft. Dyret knurrede, strøg og vendte sig, halv ærgerlig halv kjælen, og lagde sig endelig ned med en majestætisk Ro, i en Stilling ret som Lorenz havde beskrevet mig sligt. – Et Par Lamaer med deres Unge, en Hyæne, en stakkels Bjørn hvis Øine, man grusomt havde blindet med Skedevand – interesserede mig ogsaa i høi Grad. –

¹ Lundbyes kusine Louise Lundbye (1818-1845), senere gift med broderen Carl.

² Kørslen med hestetrukne omnibusser var blevet indført året forinden.

44 ke være det for mig, som den kjære Skovgaard - være Være ene
altfor forskjellige. - I dag være Skovgaard og jeg sammen herne
i Marten Kirke og hørte en indvindingelig dertil Brøder af Grundten;
en de falske Skæfoter; o, hvor det er uelsiguel at høre en saadan
Tale, da dølmen Lamenten og Kraften klisser atter af i det for-
te Sind. O Gud! O Gud! O Gud! hvor langt er jeg fra den rette Ve-
led Din mig atter ind paa den, led mig ikke i Fristelse! - Ja,
selv de Tanker, der mi en bortløste som Aarer for Vinden, være
syndige, jeg elskede denne Grundens hjerne end Dig, nu er det forbi! Al-
vædet var stille og mørkt, da tænkte jeg over, hvad jeg havde hørt, og jeg
træer selv, det er kedst mig; men jeg kan ikke være glad, endnu har jeg jo
ingen Nisked, for jeg faaer den, er den sidste Gnist af Kæde ikke
slukket, og jeg faaer jo ingen Gæ - ja, No faaer jeg ikke saa snart! -

18 juli

Grundtlig sagde saa sonnet i gear: vel er alt sandeligt her paa
Gorden hjerne dunkelt og gædfuldt, men i Ligning med den Dün-
kelhed hvori vi fødes og hvori den Verdensklage lever, da er det dog
et dirligt Lydskjær i Christendommen. - naar Indens Klage vilde
være varme og indvinding, da blive de ganske dunkle, og vilde de være
klare og lyse blive de iiskolde - i disse paa Od forklarede han saa tyde-
ligt paa de sig selv og andre. -

I dag rejste sigstilsraad Thomsen til Paris, og Raskke og Carminskke

20 juli

I gear kjørte jeg med Louise til Odense, da hun ikke alene torde kjøre
i Ommebis, og derfor gik vi til Fjersberg, hvor hun skal opholde
sig nogle dage. I disse Ommebis, deligenes, Dagvagne o. s. v.
dette dag Befindringen meget og bemerkes derfor ogsaa meget mere: Det
er indvinding at see den Masse af anguede Mennesker paa Landeveie
og offentlige Færdselssteder ved Hjemmet. Imellem dem gaar
jeg altid hele skamfald i mine mine Klæder, og dog maa man
vel glæde sig, ved at Lægens Tage til; klædesplidens streng; endene
Dage er fulde, saa skal vi vel glæde os over August, som en Iphig
der sætter flere Sener og Kraften i Berørelse, for at skaffe til Veie,
hvad selv klædesplidens mand regner for Nødsnødighed, i. M. M.

Maestillo, Blat og Parasol til sin Kone og Datter. Almindelig gruelig
Forandring til det Røde! — Nu, jeg var ogsaa herne i Aften paa denne
Landsplads for den paa enestaaende Glæde og den grueligste Jammer, den
haarig fælle med Kisten Røde Kilde. Der sad den blinde Dronning og spillet
med Fiden af den udmærkede Mand, der forvinder Frederiksteens Festning
en stakkels liden Blinde, iført en gammel, plettet rød Djælt med postige
Guldtrusser omkring og en Blat bindet til hovedet med en Læde
Sælge, maatte her dansen, og naar den engang lagde sig ned, da
skede Eieren med en Kjøp i Løden fra den Nære, vel smellem
og saa nærmere, for at den skulde see sig som den var, smiler —
et andet sted strømmer Folk sammen for, ved et fjort rundt paa
Vogne, horket af blede, naar ikke sees, at paa en Sted om Be-
fordringen med Dampvogne — heller ikke mangler det paa frie
aede Cykler, Langerinder, feldne, eller dog paa Banden af Læd-
get — o. s. v. det var i Landet en Grøn at gaa her og see, at det
var et Forlystelsessted for Mængderne. — Og her midt, den fjer-
mer ventede mig dog en sand Glæde, hvorhel den var blandet med
Bedrøvelse. Jeg saa her for første Gang en Panther. Jeg har aldrig
set saadanne store vilde Dyr og det overtrof næsten min For-
ventning. Jeg tænkte mig det aldeles Dyr i et brøntlands sandigt
Pakeland sket, hvilende. Nærgen af den brede Palme, vridende
sit smidige Legeme i deilige Bøjler og Bøjninger under
Læg med gine bluge, eller kun i haad Tilfælde af sine Præster,
og denne Bøielighed saa jeg her, men ikke som Følge af Træd
og Voksefindende, men bevirket af adskillige Puf af en Art
Jernpuf eller Jaffel paa et langt Træskæft. Dyret knurrede, støj-
og vendte sig, hale angivelig hale kjælle, og lagde sig endelig ned
med en majestætisk Po, i en Stilling set som Lorens Kænde be-
skrevet mig sligt. — Et Par Lemmer med deres Munge, en Mga-
ne, en stakkels Bjørn hvis Pine, naar grønt haad, blinde
med Skedevand — interesserede mig ogsaa i sin Grad. —